

нтроль. Судовий експерт повинен зіставляти дані фінансової звітності з відповідними регістрами синтетичного обліку, а останні, в свою чергу, з даними аналітичного обліку та первинними документами, що відображають ті операції, які цікавлять слідство.

Отже, можна зробити висновок про те, що експерт-економіст під час проведення дослідження стикається з проблемою вибору правильної методики, яка б забезпечила дотримання одних з найголовніших принципів судово-експертної діяльності, а саме повноти дослідження, а також допустимості використання методів, засобів і способів проведення експертного дослідження. Для цього йому завжди необхідно застосовувати методи дослідження документів у певному взаємозв'язку, який забезпечить повноту та правильність дослідження.

Література

1. *Чередніченко А. В.* Фінансова звітність підприємства як об'єкт дослідження при проведенні судово-економічних експертиз // Збірник інформаційно-консультативних матеріалів. — 2014. — С. 131–137.
2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 19. 07. 1999 р., зі змінами. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затверджене наказом Мінфіну України від 24.05.1995 р. № 88, зі змінами. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>.
4. Судово-бухгалтерська експертиза. Навч. посіб / Гуцаленко Л. В., Михальчишина Л. Г., Сидорчук В. М., Пентюк І. К. — К.: Центр учбової літератури, 2011. — 352 с.
5. *Скорба О. А.* Судово-бухгалтерська експертиза фінансових результатів // Зб. наук. праць. — 2013. — С. 45.

Красна І. О., студент ОЕФ, 5 курсу,
спеціальність 8.030509 «Облік і аудит»,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»,
науковий керівник — Федорченко О.Є., к.е.н.,
доцент кафедри обліку підприємницької діяльності

ОБЛІК ТА АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ РОБОЧОГО ЧАСУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Відомо, що загальним мірилом кількості затраченої праці для всіх видів суспільно корисної діяльності людей є робочий час.

Безсумнівно, робочий час, як обов'язкова умова праці, значною мірою визначає рівень життя працівників. Так, від його тривалості залежить кількість вільного часу — часу для відпочинку, задоволення культурних та інших потреб людини.

Робочий час не може бути безмежним, він завжди коливається між фізичними і соціальними границями. Виходячи з цього, нормальною визначається така тривалість праці упродовж дня, тижня, яка не завдає шкоди нормальному існуванню та розвитку людини.

Робочий час — це категорія, яка має фізичні параметри, зокрема тривалість; по-друге, робочий час завжди пов'язується з діяльністю людини, тобто використання цього проміжку часу, власне, спрямовано на досягнення певного корисного результату (наприклад, створення конкретного продукту, приріст наукового знання, навчання інших людей тощо); по-третє, робочий час як такий визначається не довільно, а має правові підстави; по-четверте, робочий час, як правило, пов'язується зі знаходженням працівника на визначеному йому конкретному робочому місці; по-п'яте, робочий час впливає на безліч елементів соціального статусу працівника [1, с. 461].

Сьогодення при вирішенні питання робочого часу потребує більш повного врахування глобалізації та широкого впровадження інформаційних технологій у сферу обслуговування, зростання впровадження новітніх технологій, які забезпечують раціональне використання робочого часу.

Питання раціонального використання робочого часу є складовою процесу організації виробництва та основним сегментом управління персоналом.

Раціональне використання робочого часу дасть можливість одночасно вирішувати дві основні задачі — досягнути максимального результату за мінімальний час і відтворити нормальне суспільне положення працюючих [2, с. 25].

Раціональне використання робочого часу є головним резервом зростання продуктивності праці, визначається високою ефективністю, тому що дає змогу збільшити випуск продукції без додаткових інвестицій.

Відпрацьований працівниками час є основним та універсальним вимірником праці. Рівень обліку робочого часу впливає на ефективність виробництва, стан трудової дисципліни та є одним з основних державних регуляторів.

Оперативний облік явок і неявок робітників з різних причин, наднормових годин, запізнь, передчасних залишень ро-

бочого місця та прогулів ведуть у табелях обліку використання робочого часу. Табельний облік ведуть з метою контролю за трудовою дисципліною для розрахунку середньооблікової чисельності робітників за окремими категоріями, він є базовим документом для нарахування заробітної плати з погодинною оплатою праці [4, с. 312].

Системний і достовірний облік робочого часу створює інформаційну базу для кількісного і якісного аналізу ефективної роботи персоналу підприємства [3, с. 3].

Недоліки в обліку робочого часу не тільки не дозволяють оцінити фактичні резерви економії праці, але іноді впливають на достовірність оцінювання діяльності всього підприємства.

Аналіз використання робочого часу виконується за двома напрямками: виявлення витрат робочого часу і непродуктивності використання робочого часу [5, с. 463].

Нормативно-правове регулювання робочого часу здійснюється на рівні законів, підзаконних актів, колективно-договірного регулювання умов праці та угодою сторін трудового договору.

Слід відзначити, що нормативно-правове регулювання робочого часу засноване на нормуванні його тривалості, тобто визначенні тривалості часу, що підлягає відпрацюванню протягом конкретного календарного періоду.

Сьогодні трудове законодавство знаходиться на новому етапі свого розвитку: відбувається трансформація, перегляд окремих його положень у зв'язку з реаліями сьогодення, зокрема, в частині визначення тривалості робочого часу працівників.

Література

1. *Бутинець Ф. Ф.* Бухгалтерський фінансовий облік [Текст] : підручник / Ф. Ф. Бутинець, А. М. Герасимович, Н. М. Малюга; за ред. Ф. Ф. Бутинця. — 8-ме вид., доп. і перер. — Житомир: Рута, 2009. — 911 с.
2. *Вербіло О. Ф.* Удосконалення обліку праці та її оплати [Текст] / О. Ф. Вербіло, Л. В. Мельянова // Бухгалтерія в сільському господарстві. — 2010. — № 17. — С. 25–29.
3. *Катеринець Н.* Облік праці за новими формами / Н. Катеринець // Дебет — Кредит. — 2009. — № 5. — С. 3–4.
4. *Саух І.В.* Документальне забезпечення розрахунків з оплати праці / І.В. Саух // Вісник ЖДТУ. — 2011. — №1 (19). — С. 311–319.
5. *Ткаченко Н. М.* Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність [Текст] : Підручник. — 2-ге вид. Допов. і перероб. — К.: Алерта, 2007. — 957 с.